

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ 2018 р.
“___” _____

ВИПУСКНА РОБОТА

**на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Фінанси і кредит»**

за темою:

«Митне оформлення та митний контроль транспортних засобів в Україні»

Виконавець

студентка фінансово-економічного факультету

Жадовець Альбіна Павлівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Хомутенко Алла Віталіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ	
1.1. Сутність та економічне значення митного контролю, його взаємозв'язок з митним оформленням.....	6
1.2. Транспортний засіб як об'єкт митного контролю.....	17
1.3. Організаційно-правові аспекти організації митного контролю транспортних засобів.....	26
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ	
2.1. Моніторинг процесів митного оформлення транспортних засобів.....	36
2.2. Оцінювання ефективності справляння митних платежів.....	50
2.3. Аналіз основних показників контрольної діяльності митних органів.....	63
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ З УРАХУВАННЯМ СВІТОВОГО ДОСВІДУ	
3.1. Зарубіжний досвід проведення митного контролю транспортних засобів.....	71
3.2. Напрями вдосконалення та модернізації митного контролю та митного оформлення транспортних засобів.....	76
ВИСНОВКИ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	90
ДОДАТКИ.....	93

ВСТУП

Митний контроль має вагоме значення в управлінні публічними фінансами, оскільки його завданням є забезпечення дотримання норм митного законодавства та сприяння здійсненню надходжень до державного бюджету. Митному контролю підлягають всі товари і транспортні засоби, які переміщуються через митний кордон, що обумовлює його вплив на фінансові відносини у суспільстві та його ключову роль у сфері адміністрування митних платежів.

Поняття митного оформлення тісно пов'язане з поняттям митного контролю, оскільки процедура митного оформлення призводить до виконання тієї чи іншої форми митного контролю.

Митне оформлення займає провідну позицію у здійсненні митних процедур при перетині транспортними засобами митного кордону України, оскільки саме під час митного оформлення встановлюється митна вартість та проводиться ідентифікація транспортного засобу. Окрім того, відбувається нарахування необхідних до сплати митних платежів (мито, акцизний збір, податок на додану вартість, єдиний збір) у пунктах пропуску.

Значний обсяг коштів до державного бюджету у вигляді подаків і зборів спрямовується саме від розмитнення транспортних засобів, що свідчить про їх вагоме значення для економіки країни в цілому, її зовнішньоекономічної діяльності та політики зокрема.

Окремого розгляду потребує питання розмитнення автотранспорту при ввезенні на митну територію України, оскільки ситуація з кількістю нерозмитнених авто в Україні стає критичною через збільшення кількості ввезених громадянами нерозмитнених автомобілів з іноземною реєстрацією, що наразі перебувають в Україні з порушенням митних правил.

Отже, необхідним є визначення дієвих напрямів розвитку митного контролю та оформлення транспортних засобів в Україні, які можливо буде втілити, зважаючи на сучасні умови та можливості держави. Тому подальший

системний аналіз дієвості митного контролю та оформлення транспортних засобів в Україні та пошук шляхів його вдосконалення є надзвичайно актуальним.

Питанню митного контролю та митного оформлення присвячені праці багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців. Вагомий внесок здійснили Бережнюк І. Г., Войцещук А. Д., Герчаківський С. Д., Дем'янюк О.Б., Комзюк В. Т., Крисоватий А. І., Мазур А. В., Морозов О. В., Пахомов С. І., Пашко В. П., Філатов В. В., Ченцов В. В. та інші.

Метою роботи є розгляд теоретико-організаційних основ проведення митного контролю та митного оформлення транспортних засобів при перетині митного кордону України, аналіз основних показників контрольної діяльності митних органів в цій сфері та виявлення основних шляхів її вдосконалення.

Виходячи з мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розкрити сутність та економічне значення митного контролю;
- визначити особливості митного контролю та митного оформлення транспортних засобів при перетині митного кордону України;
- висвітлити організаційно-правові аспекти організації митного контролю транспортних засобів у пунктах пропускання через державний кордон України;
- проаналізувати основні показники контрольної діяльності митних органів;
- провести моніторинг процесів митного оформлення транспортних засобів у випадках перетину митного кордону України;
- розглянути зарубіжний досвід проведення митного контролю транспортних засобів при перетині митного кордону;
- сформулювати орієнтири вдосконалення та модернізації митного контролю та митного оформлення транспортних засобів під час перетину митного кордону.

Об'єктом роботи є система організаційно-правового забезпечення митного контролю в Україні під час переміщення транспортних засобів через державний кордон.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні засади митного контролю та митного оформлення транспортних засобів як складової митної політики України.

Інформаційною базою дослідження виступали: Митний кодекс України, Укази Президента України, Накази Міністерства фінансів України та Державної фіскальної служби України, Постанови Кабінету міністрів України, статистичні звіти Служби статистики України.

Теоретичною основою дипломної роботи виступають монографії, публікації вітчизняних науковців у фахових періодичних виданнях, матеріали наукових конференцій, навчальна література та ресурси з мережі «Інтернет».

У першому розділі дослідження проводилось із використанням історичного, логічного методу та методу спостереження; у другому – методу системного аналізу, порівнянь, статистичного методу; у третьому використовувався логічний метод і метод спостереження.

Робота складається зі вступу, основної частини, яка містить 3 розділи, висновків та додатків.

ВИСНОВКИ

На сьогоднішній день митний контроль виступає одним із основних різновидів державного контролю, адже постійне зростання зовнішньої торгівлі та міжнародних зв'язків зумовлює необхідність посилення контролю на кордоні держави. Система митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності спрямована на забезпечення дотримання митно-тарифних і нетарифних заходів, які держава застосовує для захисту життя і здоров'я населення, довкілля, тваринного і рослинного світу, а також у цілях захисту її економічних інтересів. Згідно з Митним кодексом України, митний контроль – це комплекс заходів, що здійснюються митними органами в межах своєї компетенції з ціллю забезпечення додержання норм Митного кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань митної справи та міжнародних договорів України.

Митні органи як провідні суб'єкти реалізації митної політики держави уповноважені на проведення значної кількості завдань, належне виконання яких пов'язується з використанням ефективних та дієвих засобів впливу як до громадян і суб'єктів господарювання, так і безпосередньо до працівників митної служби. Адже, тільки за умови раціонального поєднання внутрішньої та зовнішньої митні органи будуть спроможні на високому рівні реалізувати своє призначення.

Діяльність митних органів, яка передбачає проведення цілеспрямованого впливу суб'єкта управління на його об'єкт, втілюється у відповідній формі з використанням специфічних методів.

Під формою діяльності митних органів можна мати на увазі об'єктивно відображену, відмінну за своїм набором структурних елементів і стадій діяльність митних органів щодо раціонального та ефективного виконання покладених на них завдань і функцій.

Таким чином, при митному контролі на внутрішній митниці можна виділити додаткові ризики щодо повноти сплати податків і відповідності національним стандартам. Відомо, що ухилення від сплати повної суми податків є найбільш поширеним способом шахрайства, тому на цьому етапі до об'єктів аналізу ризиків можуть входити код і митна вартість товару, країна його походження. Під

ризиками щодо відповідності національним стандартам можна також розуміти ризики стосовно якісних характеристик товару, його маркування і пакування.

Тенденції світової торгівлі до постійних змін у номенклатурі товарів, способах їх переміщення та інших аспектах зовнішньоекономічних операцій змушують формувати систему управління ризиками, спроможну адаптуватися до умов (факторів, показників), які утворюються під час змін умов торгівлі, що, у свою чергу, спонукає до комплектування нового чи зміненого переліку об'єктів аналізу ризиків та, відповідно, до пошуку методів виявлення джерел їх формування.

Транспортний сектор відіграє важливу роль у соціально- економічному розвитку країни, адже розвинена транспортна система є передумовою економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності національної економіки та якості життя населення.

Вигідне географічне розташування України на шляху основних транзитних потоків між Європою та Азією, наявність незамерзаючих чорноморських портів, розгалуженої мережі залізниць, автомобільних доріг створюють усі необхідні передумови для збільшення обсягів транзиту вантажів.

Митними органами України здійснюються певні заходи щодо наближення вітчизняного законодавства до міжнародних стандартів. Одним із вагомих кроків вдосконалення митного законодавства в Україні стало прийняття нової редакції Митного кодексу України, відповідно до якого, вагомим засобом до спрощення взаємовідносин між суб'єктами ЗЕД та митними органами України є наведений конкретний список документів та відомостей, необхідних до подання для проведення митного контролю, а також перелік форм митного контролю.

Пріоритетними напрямками вдосконалення процедур митного контролю та митного оформлення є спрощення процедур митного контролю, розвиток системи митного пост - аудиту, формування ефективних моделей управління митними ризиками, вдосконалення автоматизованої системи "єдиного вікна", розроблення заходів із підвищення результативності боротьби з митними правопорушеннями.

На основі аналізу виявлених проблем організації процедури митного контролю та враховуючи сформульовані шляхи удосконалення цієї процедури,

можна досягти значних зрушень при реформуванні процесів митно - тарифного регулювання. Зокрема перспективним є спрощення процедур митного контролю, зменшення випадків порушень митних правил під час перетину митного кордону, що в свою чергу прискорить інтеграцію України у світове економічне товариство та відіграє вагому роль у наповненні Державного бюджету України.

Відзначимо також вагомість митного контролю для забезпечення економічної безпеки держави, бо саме на цьому етапі проведення митної справи відбувається не тільки перевірка всіх вантажних документів, а й фактичне встановлення кількісних та якісних показників товарів, які переміщують через митний кордон України.

Таким чином, на основі аналізу виявлених проблем організації процедури митного контролю та враховуючи сформульовані шляхи удосконалення цієї процедури, можна досягти значних зрушень при реформуванні процесів митно-тарифного регулювання. Зокрема перспективним є спрощення процедур митного контролю, зменшення випадків порушень митних правил під час перетину митного кордону, що в свою чергу прискорить інтеграцію України у світове економічне товариство та відіграє вагому роль у наповненні Державного бюджету України.

Список використаних джерел

1. Баран Р.Б. Постаудит як форма покращення митного контролю в Україні / Р.Б. Баран [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://asconf.com/rus/archive_view/2431
2. Бережнюк І. Управління економічною ефективністю роботи митних органів. URL: <http://www.awuj.ru/doc/IPO/Tezi/berejnuk.doc>
3. Білуха М.Т. Митний контроль: організація і методологія / М.Т. Білуха, Т.В.Микитенко // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2014. – №1(64). – с. 181
4. Ввезення автотранспорту на територію країн Європейського союзу – [Електронний ресурс]: <http://www.sng-producer.ru/company/bqth/>
5. Ввезення автотранспорту на територію Таїланду та В'єтнаму – [Електронний ресурс]: <http://www.tamognia.ru/rules/tai/#tai4>
6. Герман О.О. Митний контроль та митне оформлення товарів за товарними позиціями 8701 – 8707, 8711, 8716 згідно УКТ ЗЕД, що ввозяться громадянами на митну територію України для вільного обігу. Проблеми законності. 2016. Вип. 133. 282 с. 111
7. Годованець О.В. Митний контроль в Україні: сутність і призначення /О.В.Годованець, Н.М. Ведашенко / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2014_11_25_lviv/sekcija_4_2014_11_25/mitnij_kontrol_v_ukrajini_sutnist_i_priznachennja/70-1-0-1088
8. Закон України «Про деякі питання ввезення на митну територію України та реєстрації транспортних засобів» від 06.07.2005 № 2739-IV (редакція від 08.08.2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2739>
9. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. № 959–ХІІ, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959>

10. Звіт Рахункової Палати «Про результати аудиту ефективності виконання органами Державної фіскальної служби України повноважень у сфері державної митної справи та боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства»: Київ, 2017 р.

11. Індекс «Ведення бізнесу» (Doing Business) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gtmarket.ru/news/state/2011/10/21/36829>

12. Конвенція про тимчасове ввезення та Додатки А, В.1-В.9, С, D та Е. Стамбул, 26 червня 1990 р. // Офіційний вісник України. – 2004. – № 36. – с. 244

13. Ломейко Ю. А. Митне регулювання і контроль у контексті розвитку зовнішньоекономічних відносин в Україні/ Ю. А. Ломейко //Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 4(166). – с. 75

14. Ломейко Ю. А. Митний контроль в Україні та напрями його розвитку / Ю.А. Ломейко // Шевченківська весна: Економіка: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції, 1-3 квітня 2015 р., м. Київ, КНУ ім. Тараса Шевченка, економічний факультет. – с. 54

15. Ломейко Ю. А. Напрями вдосконалення видів і форм митного контролю в Україні та необхідність їх реалізації / Ю. А. Ломейко // Бізнес Інформ: наук.журн. – 2016.– № 10. – с. 313

16. Мартинюк В. Митна складова економічної безпеки держави: наукове обґрунтування та оцінка сучасного стану / Мартинюк В. // Наука молода. – 2015. - № 11. – с. 118.

17. Митний кодекс України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495>

18. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція) [Електронний ресурс] : [затв. Радою митного співробітництва 18.05.1973 року у редакції Брюсельського Протоколу 1999 року]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643

19. Місце митних платежів у системі податків і зборів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua.textreferat.com/referat-2553.html>

20. Мостовий А. Порядок справляння митних платежів / А. Мостовий // Митна справа. – 2010. – № 2 (68). – с. 22.
21. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
22. Офіційний веб-сайт Державного казначейства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
23. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
24. Податкові і митні пільги. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intertorg.kr.ua/2012/10/podatkov-i-mitni-pilgi/14>
25. Сайт державної фіскальної служби. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
26. Сайт Історії європейської інтеграції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.let.leidenuniv.nl/history>
27. Сайт Світового Банку. – Режим доступу: <http://data.worldbank.org/indicator>
28. Ставки мита в Індії – [Електронний ресурс]: <http://www.tamognia.ru/rules/ind/#auto>
29. Федотов О.П. Єдине вікно – локальне рішення / О.П. Федотов // Молодий вчений. – 2016. – № 29.2. – с. 217
30. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / В. П. Хомутенко, І. С. Луценко, А. В. Хомутенко, О. Г. Волкова – Одеса: «Атлант», 2018. – с.379
31. Шталь Т.В. Митні платежі України та вплив на них членства у Світовій організації торгівлі / Т.В. Шталь, М.А.Віденко, К.Є. Кравченко // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2013. – с. 25